

Spesialistutdanningen er vår

Arnhild Lauveng

visepresident for fag- og profesjonspolitikk i Norsk psykologforening
Norsk psykologforening

Fartein Rudjord

Psykologforeningens spesialistutdanning for psykologer kan ikke overtas av andre. Det skriver Psykologforeningens visepresident Arnhild Lauveng i en kommentar til planene om offentlig godkjenning av psykologspesialister.

Arnhild Lauveng

Som et ledd i opptrappingsplanen for psykisk helse, ønsker regjeringen å utrede en offentlig spesialistgodkjenning for utvalgte grupper av kliniske psykologer. Det står i opptrappingsplanen at «Utredningen av en ordning må skje i samarbeid med relevante aktører, herunder Psykologforeningen og de psykologiske fagmiljøene. Departementet mener utredningen bør ta utgangspunkt i legenes spesialistutdanning, men i en tilpasset og enklere form».

Legenes, tannlegenes og veterinærenes spesialisering er offentlig godkjent. Sykepleierne ønsker en offentlig godkjenning av sin videreutdanning, og Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) mener det er naturlig at også psykologene som en viktig yrkesgruppe innenfor helsevesenet, får en offentlig godkjenning av sin spesialisering.

Vi setter pris på den anerkjennelsen av psykologers betydning som HOD uttrykker. Samtidig er det flere forskjeller på vår spesialisering og spesialiseringen til legene. Spesialistutdanningen for psykologer har vært en privat utdanning forvaltet og utviklet av Psykologforeningen gjennom mer enn 60 år. Psykologspesialistene er nevnt i forskrifter og regelverk, men selve spesialistgodkjenningen er ikke lovhjemlet. Spesialistgodkjenningen er eid av Psykologforeningen.

Samtidig er det flere forskjeller på vår spesialisering og spesialiseringen til legene

Derfor sier vi at spesialitetene er offentlig anerkjent, men ikke offentlig godkjent.

Til sammenligning har Legeforeningens spesialiteter alltid vært en offentlig regulert utdanning. Ansvaret for godkjenningen var tidligere delegert fra HOD til Legeforeningen. Denne delegasjonen ble trukket tilbake i 2009. Dette er noe helt annet enn å overta en spesialistutdanning som Psykologforeningen har utviklet, og som vi eier.

Foreløpig vet vi imidlertid lite om hva politikerne i Helsedepartementet ønsker. Vi har vært i møte med dem, og de er tydelige på at de ser for seg en grundig prosess, som vil foregå i tett samarbeid med Psykologforeningen, med fokus på faglig innhold. Utover dette vet vi foreløpig ikke så mye om hva prosessen vil innebære.

Det er viktig å huske at det også tidligere har vært et ønske om at Psykologforeningens spesialisering skulle være offentlig godkjent. Frem til 2013 hadde Psykologforeningen i vårt prinsippprogram at vi ønsket en offentlig godkjenning av spesialiteten. I brev fra Helse- og omsorgsdepartementet av 04.05.11 ba Helsedirektoratet om en vurdering av om det var nødvendig og hensiktsmessig at flere yrkesgrupper enn leger, tannleger og veterinærer burde gis offentlig spesialistgodkjenning. Det ble satt i gang en utredning med bidrag fra Psykologforeningen.

Etter hvert ble det derimot tydelig at direktoratet bare ønsket å gi offentlig godkjenning til to spesialiteter.

Begrunnelsene som ble gitt for å avslutte arbeidet med offentlig godkjenning for ti år siden er ikke mindre aktuelle i dag

HOD avviste i brev datert 15.10.2013 direktoratets anbefaling av offentlig regulering av psykologspesialitetene. Departementet fant det mest hensiktsmessig at profesjonsforeningene fortsatte å forvalte spesialistutdanningen uten offentlig godkjenning. På landsmøtet 2013 ble målet om en offentlig godkjent spesialistutdannelse tatt ut av vårt prinsippprogram.

Begrunnelsene som ble gitt for å avslutte arbeidet med offentlig godkjenning for ti år siden er ikke mindre aktuelle i dag. Det er heller ikke kommet noen offentlige innvendinger til hvordan vi forvalter vår utdanning, eller på at utdanningen på noen måte er til hinder for utvikling og drift av gode helsetjenester.

Spesialistutdanningen er helt avgjørende for å utvikle dyktige, trygge og kompetente fagpersoner, som kan gi gode tjenester til befolkningen. Innholdet i kurs, veiledning og praksis skal til sammen gi psykologene den kompetansen de trenger i sitt arbeid som spesialister. Spesialiseringen er også et viktig redskap for fagutvikling, og gir oss en mulighet til å styrke kompetansen innen områder som trenger ekstra oppmerksomhet.

Vi vil gå i dialog med myndighetene for å avklare hvilke endringer opptrappingsplanen legger opp til. Vi ser en mulig fordel ved at myndighetene gir Psykologforeningens spesialistutdanning offentlig godkjenning. Samtidig er det helt klart for oss at den spesialistutdanningen vi har bygget opp over tid og eier, ikke kan overtas av andre.